

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7MCdo/7/2011
Identifikačné číslo spisu: 1207206013
Dátum vydania rozhodnutia: 28.05.2012
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Švecová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2012:1207206013.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, so sídlom v Bratislave, Záhradnícka č. 31, proti povinnému XTRA-TEL Slovensko s. r. o., so sídlom v Bratislave, Krížna 58 - 60, pre vymoženie 71 963 Sk (2 388,73 €) s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 53 Er 742/2007, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 11. januára 2010 sp. zn. 15 CoE 338/2008 a uzneseniu Okresného súdu Bratislava II z 29. júla 2008 č. k. 53Er 742/2007, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 11. januára 2010 sp. zn 15 CoE 338/2008 a uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 29. júla 2008 č. k. 53 Er 742/2007 - 13 vo výroku, ktorým uložil oprávnenému povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy za výkon exekučnej činnosti z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava II uznesením z 29. júla 2008 č. k. 53 Er 742/2007 - 13 exekúciu zastavil (z dôvodu nemajetnosti povinného podľa § 57 ods. 1 písm. h/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti „ďalej len „Exekučný poriadok") a oprávnenému uložil povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy za výkon exekučnej činnosti vo výške 1 700 Sk (564, 97 €) do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. O odmene súdneho exekútora rozhodol podľa § 196, § 203 ods. 2 a § 36 ods. 2 Exekučného poriadku a jej výške podľa § 14, § 15 vyhlášky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v platnom znení (ďalej len vyhláška). Dospel k záveru, že súdny exekútor si uplatnil odmenu v nesprávnej výške (celkove vo výške 7 259 Sk - 240, 95 €). Nesprávne si uplatnil odmenu za 6 hodín exekučnej činnosti vo výške 1 200 Sk (39, 83 €) , lebo mohol uplatniť len 600 Sk (19, 92 €) . Išlo o činnosť , predmetom ktorej bolo zapísanie návrhu na vykonanie exekúcie, kontrola náležitostí návrhu (1 x á 200 Sk - 6, 64 €) a podanie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (1 x á 200 Sk - 6, 64 €) . Tieto úkony exekútor vykonal pred udelením poverenia na vykonanie exekúcie , preto nešlo o exekučnú činnosť (§ 36 ods. 2 Exekučného poriadku , § 14 ods. 2 vyhlášky), ale o činnosť spojenú so získaním poverenia na vykonanie exekúcie (§ 15 ods. 1 písm. a/ vyhlášky) , za ktorú patrila exekútorovi paušálna suma 100 Sk (3, 32 €) . Za rozpor s § 95 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku

považoval súd účtovanie úkonov podľa § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky, ktoré spočívali vo vypracovaní 12 exekučných príkazov pre banky (1 x á 200 Sk 6, 64 €), lebo ich exekútor vydal bez toho , aby mal vopred preukázané, že dotknuté banky skutočne vedú účet povinného. Preto súd priznal súdnemu exekútorovi odmenu podľa § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky len v sume 600 Sk (19, 92 €) za exekučnú činnosť spočívajúcu v upovedomení povinného o začatí exekúcie (1 x á 200 Sk - 6, 64 €), v zisťovaní stavu dokumentov založených v zbierke listín obchodného registra (1 x á 200 Sk - 6, 64 €) a v podaní návrhu na zastavenie exekúcie (1 x á 200 Sk - 6, 64 €). Odmenu určenú paušálnou sumou za jednotlivé úkony podľa § 14 ods. 1 písm. b/ , ods. 3 a § 15 ods. 1 písm. j/ vyhlášky súd priznal exekútorovi vo výške 600 Sk (19, 92 €) za 6 úkonov spočívajúcich v získaní poverenia (1 x á 100 Sk - 3, 32 €), v každom ďalšom zisťovaní majetku povinného (4 úkony á 100 Sk - 3, 32 €) a v zisťovaní sídla povinného (1 x á 100 Sk - 3, 32 €) . Za nedôvodnú považoval súd aj uplatnenú sumu 2 600 Sk (86, 30 €) za 26 úkonov, ktoré spočívali v doručovaní príkazu na začatie exekúcie, resp. exekučného príkazu bankám, pre jej rozpor s § 95 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku (dovoľuje doručiť príkaz na začatie exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu v banke len tej banke, ktorá skutočne vedie účet povinného) . Súdny exekútor pred dorúčením exekučného príkazu sa mal najprv vysporiadať s otázkou , ktorá banka eviduje účet povinného. Mal tak urobiť dopytní na jednotlivé banky , za ktoré úkony si mohol vyúčtovať odmenu podľa § 15 ods. 1 písm. b/ vyhlášky, čo neurobil. Súd neuznal ani uplatnenú odmenu vo výške 200 Sk (6, 64 €) za 2 úkony spočívajúce v doručovaní upovedomenia o začatí exekúcie povinnému, pretože hodinová odmena (§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky) a paušálna odmena (§ 15 vyhlášky) sa nesmú prekrývať. Dôvodnou bola len odmena 200 Sk (6, 64 €) za úkon spočívajúci v upovedomení o začatí exekúcie, v ktorej je zahrnutá aj odmena za jeho doručenie. Vzhľadom na to, že súdny exekútor je platiteľom dane z pridanej hodnoty, priznal mu súd 19 % DPH (len) z odmeny 1 200 Sk (39, 83 €) t. j. 228 Sk (7, 57 €) . Náhradu hotových výdavkov - poštovné súd priznal v uplatnenej výške t. j. 264 Sk (8, 76 €) . Nepriznal exekútorovi ale náhradu za kancelárske náklady v uplatnenej sume 1 236 Sk (41, 03 €) , lebo v odmene súdneho exekútora je zahrnutá aj náhrada za administratívne práce (§ 25 vyhlášky) . Preto náklady na kancelársky papier , obálky, spisový obal, pomerné náklady na mzdy zamestnancov, pomerné náklady na prevádzku Exekútorského úradu , náklady na archiváciu spisu a pod. nebolo možné uplatňovať osobitne. Z toho dôvodu mal súdny exekútor nárok len na odmenu vo výške 1692 Sk - 56, 16 € (1 200 Sk - 39, 83 € , 228 Sk - 7, 57 € a 264 Sk - 8, 76 €), a pri zaokrúhlení podľa § 26 vyhlášky na 1 700 Sk (56, 43 €) , nie na odmenu v uplatnenej výške 7 259 Sk (240, 95 €) . O povinnosti oprávneného zaplatiť odmenu súdnemu exekútorovi rozhodol podľa § 203 ods. 2 prvá veta Exekučného poriadku a o trovách konania podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie súdneho exekútora (vo výroku o trovách exekútora) uznesením z 11.januára 2010 sp. zn. 15 CoE 338/2008 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov exekučnej činnosti potvrdil. V plnom rozsahu sa stotožnil s výškou odmeny priznanou prvostupňovým súdom súdnemu exekútorovi. Uviedol, že správne súd prvého stupňa nepriznal odmenu za úkony vykonané pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, pretože exekučné konanie sa začína návrhom a exekútor môže začať vykonávať exekúciu až udelením poverenia na vykonanie exekúcie (§ 36 ods. 2, § 44 Exekučného poriadku). Úkony spočívajúce vo vydaní 12 exekučných príkazov bankám vykonal exekútor neúčelne , v rozpore s § 95 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku, preto nemá za ne nárok na odmenu. Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom prvostupňového súdu týkajúceho sa odmeny súdneho exekútora určenej paušálnou sumou za jednotlivé úkony a s nepriznaním náhrady za administratívne náklady v súlade s § 25 vyhlášky.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu a uzneseniu okresného súdu vo výroku o trovách exekúcie podal (na podnet súdneho exekútora) mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol uznesenia súdov oboch stupňov v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť v rozsahu zrušenia okresnému súdu na ďalšie konanie . Namietal nesprávne právne posúdenie veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.) pri určení výšky odmeny priznanej súdnemu exekútorovi. Považoval za nesprávny názor súdov, že súdnemu exekútorovi patrí odmena podľa počtu hodín účelne vynaložených na exekúciu iba za úkony, ktoré vykoná v exekučnom konaní t. j. po udelení poverenia na vykonanie exekúcie. Uviedol, že Exekučný poriadok v tretej časti , v § 29 a nasl., upravuje exekučnú činnosť, kde exekučné konanie podľa druhej hlavy tejto časti Exekučného poriadku je súčasťou exekučnej činnosti (pojem exekučné konanie je užší ako pojem exekučná činnosť a exekučná činnosť v sebe zahŕňa aj exekučné konanie) . Podľa § 196 Exekučného poriadku exekútorovi zo zákona patrí odmena za vykonávanie exekučnej

činnosti, t. j. nielen za úkony, ktoré exekútor vykoná v exekučnom konaní po udelení poverenia na vykonanie exekúcie. Aj ustanovenie § 14 vyhlášky v znení platnom k 27. novembra 2007 určovalo, že ak exekúciu súd zastaví, odmena súdneho exekútora za výkon exekučnej činnosti sa určuje a/ podľa počtu hodín účelne vynaložených na exekúciu , b/ paušálnou sumou za jednotlivé úkony exekučnej činnosti. Každý úkon, ktorý súdny exekútor vykoná po doručení návrhu na vykonanie exekúcie je úkonom exekučnej činnosti a za tieto úkony patrí exekútorovi odmena. Súdny mali preto priznať súdnemu exekútorovi odmenu podľa § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky za čas potrebný na zápis návrhu do registra EX , pridelenie spisovej značky a kontrolu náležitostí návrhu, ako aj za čas potrebný na vyhotovenie exekučného príkazu na postihnutie pohľadávky z účtov v banke . Vo vzťahu minimálne k jednej banke a to OTP Banke Slovensko , a. s. ,ktorá viedla účet povinného, bol príkaz na začatie exekúcie (§ 95 Exekučného poriadku) a exekučný príkaz na vykonanie exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu v banke (§ 96 Exekučného poriadku) dôvodný. Ustanovenie § 15 ods. 1 písm. b/ a d/ v spojení s § 14 ods. 3 vyhlášky určuje, že paušálnou sumou 100 Sk (3, 32 €) sa odmeňuje každý jednotlivý úkon doručenia príkazu na začatie exekúcie a doručenia exekučného príkazu. Doručenie príkazu na začatie exekúcie , resp. doručenie exekučného príkazu , nie je úkonom totožným s vydaním (vytvorením) týchto príkazov. Za vydanie príkazov súdy preto mali priznať exekútorovi odmenu podľa § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky. Určenie odmeny v tejto časti len vo výške 600 Sk (19, 92 €) považoval generálny prokurátor za nesprávne. Pri určení odmeny podľa § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky je rozhodujúce časové hľadisko jednotlivých úkonov t. j. čas reálne potrebný na ich vykonanie. S týmto sa súdy dôsledne nevysporiadali a priznanie odmeny v uvedenej výške nezodpovedá ustanoveniu § 14 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 druhá veta vyhlášky. Nesúhlasil ani s právnym názorom , že odmena za doručovanie upovedomenia o začatí exekúcie je zahrnutá už v odmene podľa § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky , pretože ak by zákonodarcu mal úmysel uvedenú vec takto posudzovať, resp. upraviť nebolo by doručovanie upovedomenia o začatí exekúcie uvedené ako samostatný úkon v ustanovení § 15 ods. 1 písm. c/ vyhlášky. Súdny pochybili, ak nepriznali exekútorovi odmenu podľa § 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky za 2 úkony spočívajúce v doručení upovedomenia o začatí exekúcie , lebo odmena priznaná podľa počtu hodín účelne vynaložených na exekúciu sa v tomto prípade neprekrýva s paušálnou odmenou. Vyhotovenie upovedomenia o začatí exekúcie nie je totožné s dorúčením takéhoto upovedomenia povinnému a oprávnenému. Za neúčelné nebolo možné považovať ani priznanie odmeny za 12 úkonov - doručenie príkazu na začatie exekúcie bankám, pretože banky sú povinné podľa § 34 ods. 5 Exekučného poriadku oznámiť exekútorovi na jeho písomnú žiadosť čísla bankových účtov , ich vlastníkov , stavy účtov a ich zmeny. Zákon ani neurčuje náležitosti listiny, ktorou súdny exekútor môže zisťovať majetok povinného. Jednou zo zásad exekučného konania je zásada hospodárnosti. V prípade, že exekútor doručí príkaz na začatie exekúcie aj inej banke, nielen konkrétnej banke , ktorá vedie účet povinného, postup exekútora možno považovať za zisťovanie účtu povinného resp. za ďalšie zisťovanie majetku povinného podľa § 15 ods. 1 písm. i / a j/ vyhlášky, za ktoré patrí exekútorovi paušálna odmena 100 Sk (3, 32 €) za každý úkon . Za nesprávne považoval aj nepriznanie odmeny podľa § 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky za 2 úkony doručenia upovedomenia o začatí exekúcie (oprávnenému a povinnému) , za 1 úkon doručenia príkazu na začatie exekúcie OTP Banke Slovensko a za 3 úkony doručenia exekučného príkazu (oprávnenému, povinnému a OTP Banke Slovensko) . Podľa názoru generálneho prokurátora súdy nesprávne vyložili aj § 196 Exekučného poriadku, lebo exekútorovi priznali DPH len z priznanej odmeny a nie aj z hotových výdavkov. Ich výklad (značne reštriktívny) nebol v súlade s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 17. decembra 2004 sp. zn. II. ÚS 31/04, ani v súlade s § 22 ods. 1 zákona o DPH. Oprávnený vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že okresný a krajský súd vyložili príslušné ustanovenia zákona a vyhlášky v súlade s ich logickým a gramatickým významom. Uviedol, že súd rozhodol správne , keď nepriznal súdnemu exekútorovi odmenu vo výške 600 Sk (19, 92 €) za zapísanie návrhu na vykonanie exekúcie , kontrolu náležitostí návrhu na podanie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie , ktoré exekútor vykonával pred udelením poverenia , pretože nešlo o exekučnú činnosť. K účtovaniu podľa počtu hodín účelne vynaložených na exekúciu poukázal na známu rozhodovaciu činnosť súdov. Za odôvodnené považoval nepriznanie odmeny za viacnásobné doručenie príkazu na začatie exekúcie a exekučného príkazu bankám v súlade s § 95 ods. 1 Exekučného príkazu . Napokon za správne považoval aj nepriznanie náhrady za uvedené hotové výdavky a priznanie DPH len z odmeny.

Povinný sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O. s. p.) po zistení , že tento opravný prostriedok podal včas (§ 243g O. s. p.) generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O. s. p.) , bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243a ods. 1 O. s. p.) preskúmal uznesenia v napadnutej časti v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že ich treba zrušiť.

Podľa ustanovenia § 243e ods. 2 O. s. p. mimoriadne dovolanie možno podať len proti tomu výroku súdneho rozhodnutia, ktoré účastník konania, osoba dotknutá týmto rozhodnutím namieta.

Podľa ods. 3 tohto ustanovenia generálny prokurátor Slovenskej republiky nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 242 ods. 2 O. s. p.).

V zmysle § 243f ods. 1 O. s. p. môže byť mimoriadne dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný rozsahom mimoriadneho dovolania , ale i v mimoriadnom dovolaní uplatnenými dovolacími dôvodmi. Obligatorne (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p.) sa zaoberá vadami uvedenými v § 237 O. s. p. a tzv. inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takéto vady konania dovolateľ nenamietal a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza nesprávne právne posúdenie veci z hľadiska rozsahu trov priznaných súdnemu exekútorovi (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu , pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis , ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Z obsahu spisu vyplýva, že súdny exekútor v návrhu na zastavenie exekúcie z dôvodu nemajetnosti povinného súčasne navrhol, aby oprávnený nahradil doterajšie trovy exekúcie v rozsahu vyhotovenej časovej špecifikácie jednotlivých úkonov exekučnej činnosti počtom začatých hodín (1 začatá hodina za každý úkon) , špecifikácie paušálne odmeňovaných úkonov exekučnej činnosti a špecifikácie hotových výdavkov vrátane DPH, celkove vo výške 7 259 Sk (240,95 €) .

Podľa § 36 ods. 1 Exekučného poriadku exekučné konanie sa začína na návrh.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie. Exekútor však môže začať vykonávať exekúciu až udelením poverenia súdu na jej vykonanie.

Podľa § 34 ods. 5 Exekučného poriadku banky sú povinné oznámiť exekútorovi na jeho písomnú žiadosť čísla bankových účtov , ich vlastníkov, stavy účtov a ich zmeny.

Podľa § 95 ods. 1

a/ Exekučného poriadku exekútor poverený vykonaním exekúcie prikáže banke, ktorá vedie účet povinného , aby po doručení príkazu na začatie exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu v banke zablokovala sumu vo výške pohľadávky a jej príslušenstva z účtu povinného , s výnimkou plnenia za účelom uspokojenia pohľadávky oprávneného , jej príslušenstva a trov exekúcie bezhotovostným prevodom na účet určený exekútorom.

b/ upovedomí o začatí exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu v banke oprávneného a povinného a zakáže povinnému, aby po tom, keď sa mu doručí upovedomenie o začatí exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu v banke , nakladal s prostriedkami na účte až do výšky vykonateľnej pohľadávky a jej príslušenstva , s výnimkou nakladania s prostriedkami na účte len za účelom uspokojenia pohľadávky oprávneného, jej príslušenstva a trov exekúcie.

Podľa § 96 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor vydá exekučný príkaz (príkaz na vykonanie exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu v banke) do 14 dní po uplynutí lehoty na vznesenie námietok proti exekúcii alebo po tom, keď mu bolo doručené rozhodnutie súdu o námietkach, ktorým sa námietky zamietli (§ 50).

Podľa § 196 Exekučného poriadku (v znení účinnom od 1. septembra 2005 do 31. decembra 2011) za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. Ak je exekútor platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa osobitného zákona zvyšuje sa jeho odmena o daň z pridanej hodnoty.

Podľa § 200 ods. 1 Exekučného poriadku trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie (§ 196) . Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku.

Podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie.

Podľa ods. 2 1. veta tohto ustanovenia ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený.

Podľa § 14 ods. 1 vyhlášky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov (ďalej len vyhláška) ak súdny exekútor je vylúčený z vykonávania exekúcie alebo ak exekúciu súd zastaví, odmena súdneho exekútora za výkon exekučnej činnosti sa určuje

a/ podľa počtu hodín účelne vynaložených na exekúciu,

b/ paušálnou sumou za jednotlivé úkony exekučnej činnosti.

Podľa § 14 ods. 2 vyhlášky základná hodinová sadzba podľa ods. 1 písm. a/ je 200 Sk (€) za každú aj začatú hodinu . Súdny exekútor je povinný vyhotoviť časovú špecifikáciu jednotlivých úkonov exekučnej činnosti.

Podľa § 14 ods. 3 vyhlášky paušálna suma za každý jednotlivý úkon exekučnej činnosti je 100 Sk.

Podľa § 15 ods. 1 vyhlášky paušálnou sumou sa odmeňujú tieto úkony exekučnej činnosti:

a/ získanie poverenia na vykonanie exekúcie,

b/ doručenie príkazu na začatie exekúcie,

c/ doručenie upovedomenia o začatí exekúcie,

d/ doručenie exekučného príkazu,

e/ doručenie upovedomenia o spôsobe exekúcie,

f/ doručenie rozhodnutia súdu vydaného v exekučnom konaní,

g/ každé zisťovanie bydliska povinného,

h/ každé zisťovanie platiteľa mzdy povinného,

i/ každé zisťovanie účtu povinného,

j/ každé ďalšie zisťovanie majetku povinného.

Podľa § 15 ods. 2 vyhlášky pri exekučných úkonoch, ktoré súdny exekútor vykoná v čase od 18. 00 hod. do 8 00 hod. alebo v deň pracovného pokoja alebo v deň pracovného voľna, patrí súdnemu exekútorovi odmena zvýšená o 50 % zo základu odmeny (§ 14).

Podľa § 22 ods. 1 vyhlášky súdnemu exekútorovi patrí popri odmene aj náhrada hotových výdavkov účelne vynaložených v súvislosti s vykonaním exekučnej činnosti , táto náhrada zahŕňa najmä cestovné náhrady, poštovné a telekomunikačné výdavky, znalecké náhrady a poplatky.

Podľa § 25 vyhlášky v odmene súdneho exekútora je zahrnutá aj náhrada za administratívne práce vykonané v súvislosti s exekučnou činnosťou.

Podľa § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 222/2004 Z. z o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov predmetom dane je poskytovanie služby za protihodnotu v tuzemsku uskutočnené zdaniteľnou osobou.

Podľa § 3 ods. 1 uvedeného zákona zdaniteľnou osobou je každá osoba, ktorá vykonáva nezávisle akúkoľvek ekonomickú činnosť podľa ods. 2 bez ohľadu na účel alebo výsledky tejto činnosti.

Podľa § 9 ods. 1 písm. d/ uvedeného zákona dodaním služby je každé plnenie, ktoré nie je dodaním tovaru podľa § 8 , vrátane služby dodanej na základe poverenia alebo rozhodnutia vydaného štátnym orgánom alebo na základe zákona.

Podľa § 19 ods. 2 uvedeného zákona daňová povinnosť vzniká dňom dodania služby.

Podľa § 22 ods. 1 uvedeného zákona základom dane pri dodaní tovaru alebo služby je všetko, čo tvorí protihodnotu , ktorú dodávateľ prijal alebo má prijať od príjemcu plnenia alebo inej osoby za dodanie tovaru alebo služby zníženú o daň. Do základu dane sa zahŕňa aj dotácia alebo príspevok, ktorý dodávateľ prijal alebo má prijať k cene tovaru alebo služby.

Z logického a gramatického výkladu ustanovenia § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky vyplýva, že pri výpočte odmeny sa má zohľadniť počet účelne vynaložených hodín na exekučnú činnosť a nie počet jednotlivých úkonov, teda čas reálne potrebný na ich vykonanie. Bez relevancie je početnosť jednotlivých úkonov. Tomuto výkladu zodpovedá aj znenie ustanovenia § 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky, ktoré odmenu určuje paušálnou sumou za jednotlivé úkony exekúcie (taxatívne vymenované v § 15 ods. 1 vyhlášky). Ak by zákonodarca vychádzal z toho, že základná hodinová sadzba 200 Sk patrí za každú, aj začatú hodinu

úkonu exekučnej činnosti, bol by použil v § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky formuláciu ako v písmene b/ tohto ustanovenia. Nestalo sa tak, potom nie je v rozpore s § 14 ods. 1 písm. a/ sčítanie časového trvania jednotlivých úkonov exekučnej činnosti a na základe toho určenie odmeny vo výške podľa ustanovenia § 14 ods. 2 vety prvej vyhlášky. Pokiaľ by bolo úmyslom zákonodarcu oceňovať samostatne každý úkon exekučnej činnosti, ktorý nie je uvedený v § 15 ods. 1 vyhlášky, výslovne by to vyjadril v § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. mája 2007 sp. zn. 1 MCdo 7/2006). Teda súdy nižších stupňov mali pri výpočte odmeny súdneho exekútora podľa § 15 ods. 1 písm. a/ v znení účinnom do 30.4.2008 vyhlášky vychádzať z času potrebného na vykonanie exekúcie bez zreteľa na počet úkonov , ktoré si exekúcia vyžaduje, t. j. sčítať časové trvanie jednotlivých úkonov exekučnej činnosti (po doplnení súdnym exekútorom) a na základe toho priznať odmenu podľa § 14 ods. 2 vyhlášky . Treba tiež vychádzať z posúdenia účelnosti vynaloženého času na jednotlivé úkony exekučnej činnosti súdom . Práve účelnosť hodín vynaložených na exekúciu je totiž predpokladom na priznanie odmeny súdneho exekútora (§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky). Pokiaľ ide o priznanie odmeny podľa § 15 ods. 1 písm. b/ vo vyššie uvedenom znení vyhlášky bolo treba, aby súdy dôsledne vychádzali z ustanovenia § 15 ods. 1 vyhlášky, ktoré taxatívne určuje, za aké úkony exekučnej činnosti patrí súdnemu exekútorovi paušálna suma 100 Sk za každý jednotlivý úkon a na základe jeho aplikácie aj opätovne posúdili , či sa odmena uplatnená podľa tohto ustanovenia prekrýva s odmenou uplatnenou podľa § 15 ods. 1 písm. a/ v znení účinnom do 30.4.2008 vyhlášky, pri zohľadnení príslušných ustanoví Exekučného poriadku.

Generálny prokurátor namietal nesprávnosť výkladu pojmu exekučná činnosť súdmi nižšieho stupňa. Jeho právny záver, podľa ktorého je pojem exekučné konanie užší ako pojem exekučná činnosť, lebo exekučná činnosť v sebe zahŕňa aj exekučné konanie, považuje dovolací súd za správny. Takýto záver je v súlade so systematikou Exekučného poriadku , keď druhá hlava - Exekučné konanie je súčasťou jeho tretej časti - Exekučná činnosť. V súlade s týmto záverom bolo treba posúdiť aj dôvodnosť uplatnenej odmeny (a ustáliť podľa akého ustanovenia vyhlášky) vo vzťahu k jednotlivým úkonom vykonaným súdnym exekútorom .

Správnosť priznanej výšky náhrady hotových výdavkov generálny prokurátor nenamietal , preto sa ňou najvyšší súd ani nezaoberal. Len pre úplnosť dovolací súd uvádza, že v zmysle § 25 vyhlášky je náhrada za administratívne práce vykonané v súvislosti s exekučnou činnosťou zahrnutá v odmene súdneho exekútora.

Dovolací súd považuje za správne (generálnym prokurátorom namietané) rozhodnutia súdov o nepriznaní odmeny za úkony exekučnej činnosti spočívajúce v doručení príkazu na začatie exekúcie 12 bankám z dôvodu, že tieto súdny exekútor doručoval bankám bez toho, aby najskôr postupom podľa § 34 ods. 5 Exekučného poriadku zistil, v ktorej konkrétnej banke má povinný účet (nepriznanie odmeny za 14 x doručenie exekučného príkazu generálny prokurátor nenamietal).

Podľa názoru generálneho prokurátora súdy nesprávne vyložili ustanovenie § 196 Exekučného poriadku , keď súdnemu exekútorovi priznali DPH (19 %) len z priznanej odmeny a nie aj z náhrady hotových výdavkov (priznanej vo výške 264 Sk) .

Z výslovného znenia ustanovenia § 196 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2011 (ak je exekútor platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa osobitného zákona , zvyšuje sa jeho odmena o daň z pridanej hodnoty) vyplýva, že upravuje zvýšenie o DPH iba jednej zo zložiek trov exekúcie vymedzených v § 200 ods. 1 Exekučného poriadku (odmeny súdneho exekútora) . Teda o DPH sa zvyšuje iba odmena súdneho exekútora , náhrada hotových výdavkov (a náhrada za stratu času) sa podľa tohto ustanovenia o DPH nezvyšujú.

Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 17. decembra 2004 sp. zn. II. ÚS 31/2004, na ktorý poukázal generálny prokurátor , bol prijatý v čase ,keď znenie ustanovenia § 196 Exekučného poriadku neobsahovalo žiadnu úpravu týkajúcu sa DPH a až novela Exekučného poriadku účinná od 1. septembra 2005 - zákon č. 341/2005 Z. z. odstránila dovtedajšiu medzeru v právnej úprave, na ktorú ústavný súd v tomto náleze poukázal a jednoznačne ustanovila , že súdny exekútor (ktorý je platiteľom DPH) si môže zvýšiť o DPH len odmenu (a nie aj hotové výdavky a náhradu za stratu času) .

Preto treba výklad ustanovenia § 196 Exekučného poriadku súdmi nižších stupňov , podľa ktorého sa o DPH zvyšuje iba odmena súdneho exekútora, považovať za správny. Napokon aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (prijatých po novele tohto ustanovenia) vyplývajú právne závery (týkajúce sa základu DPH) totožné so závermi súdov nižších stupňov v danej veci (pozri I. ÚS

111/08, IV. ÚS 36/08, I. ÚS 37/09, I. ÚS 348/09). V tejto časti je preto námietka generálneho prokurátora Slovenskej republiky nedôvodná. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že novela vykonaná zákonom č.348/2011 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2012 zmenila znenie § 196 ods. 2 Exekučného poriadku (ak je exekútor platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa osobitného zákona, zvyšuje sa jeho odmena a náhrady určené podľa tohto zákona o daň z pridanej hodnoty).

Vychádzajúc z uvedeného generálny prokurátor dôvodne vytýka okresnému a odvolaciemu súdu nesprávne právne posúdenie veci, i keď nie v celom rozsahu dôvodov mimoriadneho dovolania. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie krajského súdu (§ 243b ods. 1, 2 O. s. p. v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.), ale zrušil tiež uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách exekúcie, pretože v tejto časti má rovnaké vady, pre ktoré zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 3 O. s. p. v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.) . Pritom je právny názor najvyššieho súdu záväzný (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.